

|                          |                                         |
|--------------------------|-----------------------------------------|
| <i>Rodzaj dokumentu:</i> | <b>Zasady oceniania rozwiązań zadań</b> |
| <i>Egzamin:</i>          | <b>Egzamin maturalny</b>                |
| <i>Przedmiot:</i>        | <b>Filozofia</b>                        |
| <i>Poziom:</i>           | <b>Poziom rozszerzony</b>               |
| <i>Formy arkusza:</i>    | EFIP-R0-100                             |
| <i>Termin egzaminu:</i>  | Termin dodatkowy – 2026 r.              |

*Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.*

### Zadanie 1. (0–2)

| Wymaganie ogólne                                           | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. [...] | V. Umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstów filozoficznych.<br>3. identyfikuje problematykę tekstu i reprezentowany w nim kierunek filozoficzny. |

#### Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch dyscyplin filozoficznych wraz z przywołaniem stosownych zagadnień.

1 pkt – podanie dwóch dyscyplin filozoficznych ALBO podanie jednej dyscypliny filozoficznej wraz z przywołaniem stosownego zagadnienia.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Przykładowe rozwiązanie

Pierwsza dyscyplina filozoficzna: ontologia (metafizyka / ogólna teoria bytu)

Zagadnienie: Problem determinizmu – czy zdarzenia w świecie są igraszką ślepego przypadku, czy następstwem przyczyny.

Druga dyscyplina filozoficzna: etyka

Zagadnienie: Zagadnienie szczęścia

### Zadanie 2. (0–2)

| Wymaganie ogólne                                           | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. [...] | I. Filozofia starożytna i średniowieczna.<br>3. Problematyka etyczna w filozofii starożytnej. Zdający:<br>2) rekonstruuje i porównuje klasyczne stanowiska etyczne [...] ([...] hedonizm Epikura, etyka stoicka). |

#### Zasady oceniania

1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Rozwiązanie

FF

**Zadanie 3. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                    | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. [...] | I. Filozofia starożytna i średniowieczna.<br>3. Problematyka etyczna w filozofii starożytnej. Zdający:<br>2) rekonstruuje i porównuje klasyczne stanowiska etyczne [...] ([...] etyka stoicka). |

**Zasady oceniania**

1 pkt – podanie poprawnej oceny wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

Ocena: Nie wykluczają.

Uzasadnienie: Nawet deterministyczna interpretacja tekstu Seneki nie wyklucza tezy o wolności człowieka.

**Zadanie 4. (0–2)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                    | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. [...] | I. Filozofia starożytna i średniowieczna.<br>3. Problematyka etyczna w filozofii starożytnej. Zdający:<br>2) rekonstruuje i porównuje klasyczne stanowiska etyczne [...] ([...] etyka stoicka). |

**Zasady oceniania**

2 pkt – poprawna ocena i uzasadnienie opcji A i opcji B.

1 pkt – poprawne ocena i uzasadnienie opcji A ALBO opcji B.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

Opcja A

Ocena: Mogą.

Przykładowe uzasadnienie: Mogą, bo dzięki cnocie potrafią być radośni w każdym położeniu.

Opcja B

Ocena: Nie mogą.

Przykładowe uzasadnienie: Nie mogą, bo nie posiadają cnoty.

**Zadanie 5. (0–2)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                           | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | I. Filozofia starożytna i średniowieczna.<br>3. Problematyka etyczna w filozofii starożytnej. Zdający:<br>2) rekonstruuje i porównuje klasyczne stanowiska etyczne, rekonstruuje wspierające je argumenty ([...] hedonizm Epikura, etyka stoicka). |

### Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wskazanie podobieństwa ORAZ poprawne wskazanie różnicy.

1 pkt – poprawne wskazanie podobieństwa ALBO poprawne wskazanie różnicy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

### Przykładowe odpowiedzi

Podobieństwo: W obu koncepcjach szczęście jest celem życia i wymaga praktykowania cnoty.

Różnica: Według stoików zło odgrywa pozytywną rolę w świecie, natomiast według epikurejczyków jest ono czymś negatywnym, ale krótkotrwałym i łatwym do zniesienia (według stoików cierpienie wyrabia w człowieku cnotę).

### Zadanie 6. (0–2)

| Wymaganie ogólne                                                                                                      | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych. | I. Filozofia starożytna i średniowieczna.<br>3. Problematyka etyczna w filozofii starożytnej. Zdający:<br>2) rekonstruuje i porównuje klasyczne stanowiska etyczne [...] ([...] etyka stoicka). |

### Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wybranie zdanie ORAZ poprawna ocena wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne wybranie zdania.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

### Rozwiązanie

Wybrane zdanie: zdanie 2.

Ocena: Tak, stoicy zgodziliby się z treścią tego zdania.

Przykładowe uzasadnienie: Stoicy uważali, że wszystko poza cnotą jest zdeterminowane.

### Zadanie 7. (0–1)

| Wymagania ogólne                                                  | Wymagania szczegółowe                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | I. Filozofia starożytna i średniowieczna.<br>3. Problematyka etyczna w filozofii starożytnej. Zdający:<br>2) rekonstruuje i porównuje klasyczne stanowiska etyczne [...] ([...] etyka stoicka). |

### Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

### Rozwiązanie

Działanie zgodnie z naturą oznacza działanie godnie z rozumem (logosem).

**Zadanie 8. (0–2)**

| Wymaganie ogólne                                                  | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | IV. Umiejętności logiczne. Zdający:<br>2. stosuje metodę zerojedynkową do rozstrzygania prostych schematów rachunku zdań<br>(np. $(p \rightarrow q) \wedge \neg q \rightarrow \neg p$ ). |

**Zasady oceniania**

2 pkt – poprawne wskazanie niepotrzebnej przesłanki ORAZ podanie poprawnego schematu lub poprawnej nazwy schematu.

1 pkt – poprawne wskazanie niepotrzebnej przesłanki.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

Niepotrzebna przesłanka: 3.

Schemat wnioskowania lub jego nazwa:

Schemat:

$p \vee q$

nie- $p$

zatem  $q$

**Zadanie 9. (0–2)**

| Wymaganie ogólne                                                  | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | IV. Umiejętności logiczne. Zdający:<br>1. w poprawny sposób wykonuje operacje definiowania, podziału logicznego (klasyfikacji) oraz typologii. |

**Zasady oceniania**

2 pkt – poprawne wskazanie zdania ORAZ poprawne uzasadnienie wyboru.

1 pkt – poprawne wskazanie zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

Odpowiedź: zdanie 3.

Przykładowe uzasadnienie: Zdanie 3. ma postać alternatywy, której drugi człon wynika logicznie z przytoczonego fragmentu tekstu, a zatem cała alternatywa jest prawdziwa w świetle przytoczonego fragmentu.

### Zadanie 10. (0–2)

| Wymaganie ogólne                                                  | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | I. Filozofia starożytna i średniowieczna.<br>5. Problematyka estetyczna w filozofii starożytnej. Zdający:<br>2) rekonstruuje klasyczne koncepcje sztuki (umiejętność wykonywania dzieła według reguł, naśladownictwo natury, tworzenie w natchnieniu). |

#### Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie przedstawiciela ORAZ poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne podanie przedstawiciela ALBO poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Rozwiązanie

Przedstawiciel: Arystoteles

Rozstrzygnięcie: Nie.

Uzasadnienie: Wytwory przypadkowych, pozbawionych celu procesów przyrody są tworem natury, a nie naśladowaniem natury.

### Zadanie 11. (0–2)

| Wymaganie ogólne                                                                                                      | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych. | II. Filozofia nowożytna.<br>2. Problematyka ontologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający:<br>1) rekonstruuje i porównuje wybrane stanowiska ontologiczne, rekonstruuje wspierające je argumenty ([...] naturalizm T. Hobbesa [...]). |

#### Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie nowożytnego zwolennika ORAZ poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne podanie nowożytnego zwolennika ALBO poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Rozwiązanie

Nowożytny zwolennik materializmu: T. Hobbes

Rozstrzygnięcie: Nie można.

Przykładowe uzasadnienie: W tekście źródłowym autorka wyraźnie zaznacza, że podlegający badaniom kosmos jest zbudowany z materii, ale nie wypowiada się w ogóle na temat tego, czy poza tym materialnym wymiarem kosmosu cokolwiek innego istnieje.

**Zadanie 12. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                                                                               | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych. | IV. Umiejętności logiczne. Zdający:<br>4. odróżnia rozumowania dedukcyjne od niededukcyjnych (niezawodne od zawodnych) [...]. |

**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

Rozstrzygnięcie: Wnioskowanie niededukcyjne.

Przykładowe uzasadnienie: Możliwe logicznie są inne wyjaśnienia opisywanych zjawisk astronomicznych.

**Zadanie 13. (0–1)**

| <b>Wymaganie ogólne</b>                                           | <b>Wymaganie szczegółowe</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | II. Filozofia nowożytna.<br>2. Problematyka epistemologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający:<br>4) przedstawia epistemologię I. Kanta jako rozwiązanie sporu empiryzmu z racjonalizmem (objaśnia pojęcia zjawiska i rzeczy samej w sobie, form naoczności przestrzeni i czasu, kategorii intelektu – przyczyny i substancji). |

**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**

Rozstrzygnięcie: Ciemna materia nie jest rzeczą samą w sobie.

Przykładowe uzasadnienie: Rzeczy same w sobie nie pozostają w relacji przyczynowej ze zjawiskami w naszym świecie, natomiast ciemna materia wywiera wpływ przyczynowy na nasz świat. Poza tym rzeczy same w sobie są niepoznawalne, a ciemna materia, choć niewidzialna jest jednak poznawalna.

#### Zadanie 14. (0–2)

| Wymaganie ogólne                                                  | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | II. Filozofia współczesna.<br>1. Problematyka epistemologiczna i problematyka z zakresu filozofii nauki w myśli XX w. Zdający:<br>2) rekonstruuje i porównuje główne stanowiska w dwudziestowiecznej filozofii nauk przyrodniczych (weryfikacjonizm Koła Wiedeńskiego [...]). |

#### Zasady oceniania

2 pkt – podanie sformułowania zasady weryfikacji ORAZ poprawna ocena wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – podanie sformułowania zasady weryfikacji

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Rozwiązanie

Zasada weryfikacji: Zdanie jest sensowne wtedy i tylko wtedy, gdy jest empirycznie sprawdzalne lub analityczne (sensem zdania jest metoda jego weryfikacji).

Ocena: Jest weryfikowalne.

Uzasadnienie: Mimo, że ciemna materia nie jest „widzialna”, wywiera wpływ na nasze narzędzia pomiarowe, a zatem jest wykrywalna w doświadczeniu.

#### Zadanie 15. (0–2)

| Wymaganie ogólne                                                  | Wymaganie szczegółowe                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. | II. Filozofia nowożytna.<br>4. Problematyka etyczna w filozofii nowożytnej. Zdający:<br>1) rekonstruuje i porównuje koncepcje moralnej oceny czynów, rekonstruuje wspierające je argumenty ([...] utylitaryzm J.S. Milla). |

#### Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie racji za ORAZ racji przeciwko.

1 pkt – poprawne podanie racji za ALBO racji przeciwko.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Przykładowe rozwiązanie

Racja za: Inwestycje w przemysł kosmiczny w dłuższej perspektywie zwracają się wielokrotnie. Wypracowane zyski można przeznaczać na wiele społecznie użytecznych projektów, co maksymalizuje szczęście w świecie.

Racja przeciwko: W krótszej perspektywie inwestycje w badania kosmiczne istotnie ograniczają działania na rzecz ubogich, uniemożliwiając maksymalizację szczęścia w świecie.

**Zadanie 16. (0–25)****II. Tworzenie wypowiedzi.**

Zdający formułuje podstawowe pytania (problemy) oraz tezy filozoficzne, prawidłowo rekonstruuje poznane argumenty; porównuje różne rozwiązania tego samego problemu; jasno prezentuje własne stanowisko w dyskusji, popiera je rzetelną argumentacją oraz przykładami; prawidłowo posługuje się pojęciami filozoficznymi; stosuje argumentację filozoficzną do rozpatrywania problemów życia codziennego i społecznego.

**Temat 1.**

*Słusznie przyrównywano świat zjawisk do depeszy szyfrowanej. Kto zna klucz depeszy, ten ułoży ją w szyfrach mechanicznie i odcyfruje ją równie łatwo. Ale my jesteśmy w położeniu tych niewtajemniczonych, co depeszy nie układali i klucza nie znają, i muszą go dopiero wyszukać drogą mozolnych i zawodnych prób. Tym kluczem do odcyfrowania znaków przyrody są teorie naukowe.*

Jan Łukasiewicz

Przedstaw różnicę między naukami przyrodniczymi a humanistycznymi oraz rozważ, co stanowi o naukowym charakterze teorii.

**Temat 2.**

*Gwiazdo, chroń nas – od szczęścia i spokoju.*

Czesław Miłosz

Przedstaw koncepcję filozoficzną, w ramach której szczęście i spokój nie są nadrzędnym celem dobrego życia lub mogą pozostawać z tym celem w konflikcie. Uzasadnij swoją odpowiedź.

## Kryteria oceniania wypracowania z filozofii

| Kryterium                        |                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Punktacja |   | Max.<br>liczba<br>punktów |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---|---------------------------|
|                                  |                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |   | 25                        |
| I<br>Sformułowanie<br>stanowiska | Jasne sformułowanie stanowiska (tezy lub hipotezy), które lokuje się w problematyce pracy.                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 3         | 3 | 3                         |
|                                  | Stanowisko lokuje się w problematyce pracy, ale jest sformułowane nieprecyzyjnie.                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2         |   |                           |
|                                  | Niejednoznaczny związek między stanowiskiem a problematyką pracy lub brak stanowiska, a jedynie kontekst wskazuje na przekonania zdającego. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 1         |   |                           |
| II<br>Uzasadnienie<br>stanowiska | a) Adekwatne                                                                                                                                | Uzasadnienie jest bezpośrednio odniesione do stanowiska (wszystkie argumenty wiążą się ze stanowiskiem i przyjętym sposobem rozwiązania problemu).                                                                                                                                                                               | 3         | 3 | 18                        |
|                                  |                                                                                                                                             | Luźny związek uzasadnienia ze stanowiskiem – zdający dostarcza argumentów w sprawie drugorzędnych elementów przyjętego rozwiązania problemu.                                                                                                                                                                                     | 1         |   |                           |
|                                  | b) Trafne                                                                                                                                   | Uzasadnienie poprawne zawierające argumenty <b>za przyjętym rozwiązaniem problemu i przeciw przyjętemu rozwiązaniu</b> – kontrargumenty (argumenty zgodne oraz logicznie poprawne za przyjętym rozwiązaniem problemu i przeciw przyjętemu rozwiązaniu).<br><br>Odwołania do wiedzy nie zawierają błędów rzeczowych i logicznych. | 4         | 4 |                           |
|                                  |                                                                                                                                             | Uzasadnienie na ogół poprawne zawierające argumenty <b>za przyjętym rozwiązaniem problemu i przeciw przyjętemu rozwiązaniu</b> (poprawne oraz na ogół logiczne). Nieliczne usterki rzeczowe i jeden błąd logiczny.                                                                                                               | 3         |   |                           |
|                                  |                                                                                                                                             | Na ogół poprawne argumenty tylko <b>za przyjętym rozwiązaniem problemu</b> . Nieliczne usterki rzeczowe i jeden błąd logiczny.                                                                                                                                                                                                   | 2         |   |                           |

|  |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |   |  |
|--|-------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|--|
|  |                                                 | Argumenty błędne. Rozumowanie zawiera sądy wzajemnie sprzeczne, zawiera rozumowania <i>non sequitur</i> . Liczne błędy rzeczowe (w tym rażące) i logiczne.                                                                                                                                                                                                                      | 1 |   |  |
|  | <b>c) Poglębione</b>                            | Rozbudowana argumentacja i kontrargumentacja. Zdający posługuje się więcej niż 1 argumentem za swoim stanowiskiem i więcej niż 1 argumentem podważającym stanowisko; <b>rozpatruje problem z więcej niż 1 punktu widzenia</b> ). Argumenty są ważne (istotne), ich wprowadzenie uzasadnione jest przez zdającego. Swobodne posługiwanie się wiedzą i terminologią filozoficzną. | 4 | 4 |  |
|  |                                                 | Argumentacja zrównoważona – zdający posługuje się przynajmniej 1 ważkim argumentem i 1 kontrargumentem. Uzasadnienie argumentacji wystarczające dla zrozumienia stanowiska zdającego. Sporadyczne użycie pojęć filozoficznych.                                                                                                                                                  | 3 |   |  |
|  |                                                 | Argumentacja wąska – zdający przywołuje jedynie argumenty, a brak kontrargumentów lub odwrotnie. Uzasadnienie argumentacji ogólnikowe.<br><br>Pojedyncze użycie pojęć filozoficznych lub ich brak.                                                                                                                                                                              | 2 |   |  |
|  |                                                 | Argumentacja wąska – zdający przywołuje jedynie argumenty, a brak kontrargumentów lub odwrotnie. Argumenty lub kontrargumenty nieistotne (drugorzędne). Uzasadnienie powierzchowne (infantylnie).                                                                                                                                                                               | 1 |   |  |
|  | <b>d) Krytyczne</b>                             | Uzasadnienie obejmuje analizę krytyczną argumentów i kontrargumentów, zdający rozważa racje przemawiające na rzecz danych argumentów i uzasadnia wprowadzenie kontrargumentów.                                                                                                                                                                                                  | 4 | 4 |  |
|  |                                                 | Analiza krytyczna obecna, ale w stopniu niewystarczającym, np. bez uzasadnienia kontrargumentacji.                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2 |   |  |
|  | <b>e) Nawiązania do innych dziedzin kultury</b> | Zdający swobodnie nawiązuje/wykazuje związek między filozofią a innymi dziedzinami kultury (literaturą, sztuką).                                                                                                                                                                                                                                                                | 3 | 3 |  |
|  |                                                 | Zdający w niewielkim stopniu nawiązuje do innych dziedzin kultury.                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2 |   |  |

|                                       |                                                                                                                                                                  |   |          |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------|
| <b>III<br/>Kompozycja<br/>pracy</b>   | Poprawna i przejrzysta kompozycja pracy – wyodrębnione i konsekwentnie uporządkowane części pracy niezbędne do jasnego sformułowania i uzasadnienia stanowiska.  | 2 | <b>2</b> |
|                                       | Zaburzenia w kompozycji pracy.                                                                                                                                   | 1 |          |
| <b>IV<br/>Poprawność<br/>językowa</b> | Praca napisana językiem komunikatywnym i na ogół poprawnym pod względem składniowym, leksykalnym, frazeologicznym, fleksyjnym, ortograficznym i interpunkcyjnym. | 2 | <b>2</b> |
|                                       | Praca napisana językiem w większości komunikatywnym. Występują błędy fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne, ortograficzne i interpunkcyjne.                      | 1 |          |